

Formulär för redovisning av avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade högre växter

Diarienumret för ansökan är 22-6371/03 och ansökningsnumret (används inom EU) är B/SE/03/6371.

Formuläret ska fyllas i av tillståndshavaren.

Ni får gärna illustrera de rapporterade uppgifterna med hjälp av diagram, figurer och tabeller. Statistiska uppgifter kan också lämnas i de fall det är relevant. Dessa uppgifter kan infogas i textfälten eller bifogas rapporten som bilagor.

De upplysningar som lämnas i denna rapport kommer inte att kunna behandlas konfidentiellt. Eventuella konfidentiella uppgifter ska lämnas i en bilaga till rapporten, med en icke-konfidentiell sammanfattning eller allmän beskrivning av dessa uppgifter.

1. Allmänna upplysningar

1.1 Europeiskt ansökningsnummer (B/SE/år/löpnr; fylls i av Jordbruksverket).

B/SE/03/6371

1.2 Medlemsstat till vilken ansökan har lämnats in.

Sverige

1.3 Tillståndets diarienummer och datum då tillståndet gavs.

Diarienumret för ansökan är 22-6371/03. Tillståndsdatum 2004-04-16

2. Rapportstatus

2.1 Ange om detta är en delrapport eller en slutrapport.

Slutrapport

3. Beskrivning av utsättningen

3.1 Växtens vedertagna namn.

Beta vulgaris, Sockerbeta.

3.2 Benämning på använda transformationshändelser eller vektorer.

Transformationshändelserna Rz11, Rz13 and Rz17 och avkommer från dessa.

3.3 Unika identitetsbeteckningar, om sådana finns.

Åttasiffriga individuella frönummer finns för samtliga material.

3.4 Utsättningsens geografiska läge (kommun(er) och, där så är lämpligt, koordinater).

Kristianstads kommun. För exakt placering hänvisas till ansökan.

3.5 Utsättningsplatsens eller -platsernas storlek, inklusive eventuell bård.

2004, 462m². Totala ytan inklusive bård 992m².

2005, 912m². Total yta inklusive bård 1836m²

3.6 Det ungefärliga antal frön/plantor som satts ut per m² och transformationshändelse.

Ca antal GM plantor per event:

GM RZ11: Inte använt, inga plantor

GM RZ13: ca 15 plantor / m² efter gallring

GM RZ17: ca 15 plantor / m² efter gallring

3.7 Utsättningsens varaktighet, start- och slutdatum.

Sådd 26/4 och skörd 6/9, 2004

Sådd 26/4 och skörd 13/9, 2005.

4. Alla typer av produkter som ni har för avsikt att ansöka om i ett senare skede

4.1 Har ni för avsikt att, i ett senare skede, ansöka om de utsatta transformationshändelserna som produkter för utsläppande på marknaden i enlighet med gemenskapslagstiftningen?

Ja.

4.1.1 Om svaret är ja, ange i vilket land ansökan kommer att lämnas in.

Är inte beslutat ännu.

4.1.2 Om svaret är ja, ange för vilket eller vilka användningsområden (t.ex. import, odling, livsmedel, foder, farmaceutisk användning, industriell användning).

Odling och import.

5. Typ av avsiktlig utsättning

Ange typ eller typer av avsiktlig utsättning. Välj bland alternativen nedan och specificera där så anges.

2b, 2c.

1. Avsiktlig utsättning för forskningsändamål.
2. Avsiktlig utsättning för utvecklingsändamål.
  - a) Screening av transformationshändelser.
  - b) Bevis för ett koncept, till exempel utvärdering av den nya egenskapen under naturliga förhållanden.
  - c) Undersökning av agronomiska egenskaper (t.ex. ett växtskyddsmedels effektivitet/selektivitet, avkastning, grobarhet, grödans etablering, växternas vitalitet eller känslighet för klimatfaktorer/sjukdomar) (specificera).
  - d) Undersökning av ändrade agronomiska egenskaper (t.ex. resistens mot sjukdomar/skadegörare/ torka/frost) (specificera).
  - e) Undersökning av ändrade kvalitativa egenskaper (t.ex. ökad hållbarhet, ökat näringsvärde, ändrad sammansättning) (specificera).
  - f) Undersökning av det genetiska uttryckets stabilitet.
  - g) Förökning av linjer.
  - h) Undersökning av heterosis.
  - i) Användning av växter som kemiska fabriker (molecular farming).
  - j) Fytoremediering.
  - k) Övrigt (specificera).
3. Officiell sortprovning.
  - a) Registrering av sort i nationell sortlista.
  - b) DUS (särskiljbar, enhetlig, stabil).
  - c) VCU (odlings- och bruksvärde).
  - d) Övrigt (var god specificera).
4. Registrering av ogräsbekämpningsmedel.
5. Demonstrationsodling.
6. Utsädesproduktion.
7. Avsiktlig utsättning för forskning om biosäkerhet/riskbedömning.
  - a) Undersökning av vertikal genöverföring, utkorsning med odlade växter.
  - b) Undersökning av vertikal genöverföring, utkorsning med vilda växter.
  - c) Undersökning av horisontell genöverföring (genöverföring till mikroorganismer).
  - d) Hantering av spillplantor och överliggare.
  - e) Undersökning av potentiella förändringar av motståndskraft eller spridning.

- f) Undersökning av potentiell invasiv förmåga.
  - g) Undersökning av potentiella effekter på målorganismer.
  - h) Undersökning av potentiella effekter på andra organismer än målorganismer.
  - i) Observation av resistenta släktingar.
  - j) Observation av resistenta insekter.
  - k) Övrigt (specificera).
8. Annan typ av avsiktlig utsättning (specificera).

6. Riskhanteringsåtgärder

Ange vilka riskhanteringsåtgärder som har vidtagits för att undvika eller begränsa spridning av de genetiskt modifierade växterna utanför utsättningsplatsen, även åtgärder som inte angavs i ansökan eller som inte framgår av tillståndet.

6.1 Före sådd/sättning/plantering

- a) Beskriv märkningen av de genetiskt modifierade fröna/knölarna/plantorna.

Påsarna i vilka GM materialen förvarades i var märkta med "Transgent Material" samt unika frönummer (inklusive steckkod)

- b) Beskriv hur särhållning av fröna/knölarna/plantorna har åstadkommit under bearbetning och transport.

Separat behandling från de konventionella materialen. Förpackade i slutna kuvert samt transporterade i slutna behållare. Märkning, se ovan,

- c) Ange tidigare års gröda/grödor.

2004, vårkorn
2005, Sockerbeta

- d) Andra åtgärder (specificera).

Följer Syngenta Seeds Biosäkerhetsrutiner, speciellt Arbetsinstruktionerna för hantering av transgent material.

Loggbok fördes över försöket.

6.2 Vid sådd/sättning/plantering

- a) Beskriv så-/sättnings-/planteringsmetoden.

Jordbearbetning som vanligt inför sådd. Sådd med försökssåmaskin.

- b) Beskriv tömning och rengöring av såmaskiner eller dylikt.

Såmaskinen har noggrants tömts och städats efter sådden av GM materialen. Försökssåmaskinen är utrustad med vakuumpump och efter sådd samlas allt restfrö i behållare som tömmas. Dessutom öppnas alla luckor för kontroll att inga frön finns kvar i systemet.

c) Beskriv hur särhållning har åstadkommit vid sådd/sättning/plantering.

GM materialen har en tydlig märkning som skiljer dem från allt annat material

I samtliga försök finns en fältplan där GM hybriderna varit utmärkta. Dessutom finns en unik identifikationsetikett vid materialen.

d) Beskriv hanteringen av överblivna frön/knölar/plantor.

En exakt frömängd har vägts ut och allt frö är sått i försöksrutan.

e) Andra åtgärder (specificera).

Följer Syngenta Seeds Biosäkerhetsrutiner, speciellt Arbetsinstruktionerna för hantering av transgent material.

Loggbok fördes över försöket.

6.3 Under utsättningsperioden

a) Isoleringsavstånd (antal meter) till sexuellt kompatibla odlade växer.

Isoleringsavståndet är mer än 50 meter.

I de vegetativa försöken är utkorsningsrisken mycket låg. Skulle trots allt stocklöpare förekomma, tages dessa bort innan blommarna öppnar sig.

b) Isoleringsavstånd (antal meter) till sexuellt kompatibla vilda släktingar.

Vilda släktingar till sockerbetan växer ej inom en radie på 5 km från utsättningslokalen.

c) Beskriv bården (ange gröda och bredd).

Bården var ca 5m bred och omgav försöksytan. Delar av bården hölls öppen och harvades kontinuerligt under försökstiden medan resterande delar såddes med stråsäd för att förhindra sand och vindskador.

d) Har försöket omgärdats av insektsnät eller stängsel? Om ja, specificera.

Viltstängsel mot rådjur.

e) Har någon annan pollenfälla än bård använts? Om ja, specificera.

Nej.

f) Avlägsnades växternas blomställningar före blomning?

Ja.

g) Avlägsnades stocklöpare eller vilda släktingar? Om ja, hur ofta och hur långt från fältet?

Se 6.3.a

h) Andra åtgärder (specificera).

Följer lokala bisäkerhetsrutiner

6.4 Efter avslutad utsättning

a) Beskriv skörde- och destruktionsmetoder.

Rotspetsar, stora skördades och transporterades till Syngentas anläggning i Landskrona.

Alla betorna på utsättningslokalen destruerades på fältet genom mekanisk sönderhackning samt nedmyllning.

b) Skedde skörd/destruktion innan fröna hade mognat?

Inte relevant

c) Beskriv hur transport av grödan och avfallet har gått till.

Rotspetsarna transporterades i förslutna, märkta, behållare.

d) Rengjordes maskinerna på utsättningsplatsen?

Noggrann rengöring på utsättningsplatsen.

e) Hur och var behandlades avfallet?

Rötterna sönderdelades i små bitar med en jordfräs. Därefter nedmyllades de på utsättningsplatsen. Rotspetsarna destrueras i ångcontainer på Syngentas anläggning i Landskrona, efter analys.

f) Beskriv hur utsättningsplatsen har behandlats efter avslutad utsättning.

Jorden bearbetades med jordfräs.

Efter försöket kommer utsättningsplatsen att återgå till konventionell växtodling

g) Andra åtgärder (specificera).

Följer lokala bisäkerhetsrutiner

6.5 Åtgärder efter skörd

a) Efterföljande gröda.

Stråsäd eller bar, bearbetad yta.

b) Hur har jorden bearbetats?

Efter våra egna, upprepade myllningar med jordfräs, kommer jorden att förberedas för nästa gröda enligt normalt skick.

c) Kontroll av spillplanter (ange intervall och varaktighet).

Året efter försöken sker kontroll ca 3-5 gånger.

d) Har utsättningsplatsen behandlats med kemiska bekämpningsmedel?

Vid odling av stråsäd kommer konventionell bekämpning att förekomma.

e) Andra åtgärder (specificera).

Inte relevant.

6.6 Förlöpte utsättningen som planerat? Om inte, ange varför?

Utsättningarna har förlöpt som planerat genom hela perioden.

6.7 Var det nödvändigt att vidta åtgärder i enlighet med planerna för nödsituationer (bilaga 2 B, punkt G.5 i förordning (2002:1086) om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön)? Om ja, specificera.

Inga nödsituationer har förekommit

7. Observerade effekter

Alla resultat beträffande eventuella hälso- och miljörisker i samband med avsiktliga utsättningar ska anges oberoende av om resultaten tyder på en ökad, minskad eller oförändrad risk.

Det främsta syftet med de upplysningar som lämnas i detta avsnitt är att bekräfta eller avfärda antaganden som har gjorts i riskbedömningen och att identifiera oförutsedda effekter av de genetiskt modifierade växterna, som inte förutsågs i riskbedömningen.

7.1 Beskriv de metoder som har använts för att studera förutsedda och oförutsedda effekter. Eventuella ändringar av de metoder som föreslogs i ansökan ska särskilt anges.

Inga hälso- eller miljörisker har varit förutsedda, varför inga speciella åtgärder vidtagits.

7.2 Beskriv förutsedda effekter, dvs. sådana som identifierades i riskbedömningen.

Ett fåtal stocklöpande plantor identifierades i försöket. Dessa togs bort i god tid före blomsättning.

7.3 Beskriv oförutsedda effekter, dvs. sådana som inte identifierades i riskbedömningen.

Inga oförutsedda effekter har identifierats.

7.4 Övriga uppgifter, t.ex. observationer av positiva effekter.

Försöken har visat att GM sockerbeter, i denna omfattningen, kan hanteras med avseende på riskbegränsning.

8. Eventuella slutsatser

Försöket har visat att GM materialen har en mycket stark resistens mot sjukdomen Rhizomania